

Meslek eğitimi projesi 16+ İsviçre Meslek Edinmede Eşitlik Konferansı, genç kızları farklı mesleklere motive ediyor, erkek çocuklarına geniş yaşam perspektifleri sunuyor.

Mesleki Eğitim ve Teknoloji Federal Dairesi BBT'nin, 'Mesleki Eğitim Hükümü2' çerçevesinde bir projesidir.

OKULDAN MESLEĞE

Velilere yönelik bilgilendirme (türkisch)

Değerli Veliler

Oğlunuz veya kızınız mesleki eğitim veya öğrenimine devam mı edeceğine dair kararını, 7., 8., 9., yada en geç 10. sınıfta vermek zorundadır.

İş dünyasına başarılı bir giriş, çeşitli meslekler göz önünde bulundurularak, enine-boyuna düşünülmüş bir "istikbal planı" ile mümkündür. Tüm meslekler göz önünde bulundurularak, geleceği olan bir meslek seçmek özellikle kız çocukları için çok önemlidir.

Okul ve Meslek Danışmanlık Merkezi, meslek eğitimi ve öğrenim seçiminde gençlere yardımcı olur. Ancak; sorumluluk ve bununla birlikte asıl çalışma gençlerin azim ve isteğine bağlıdır. Bir meslek eğitimi yeri buluncaya kadar, birey olarak çocuğunuza çok iş düşmektedir.

Fakat bu onlar için hiçte kolay olmayacak. Çünkü çocuğunuzun bu konuda hiçbir deneyimi yok, birçok şeyle ilk defa karşılaşılıyorlar. Bu nedenle ailelere büyük sorumluluk düşmektedir. Zira çocukların ailelerinin yardım ve desteğine her zaman olduğundan daha fazla ihtiyaçları vardır.

OKUL NASIL YARDIMCI OLUR?

Okul, 8. ve 9. sınıftaki öğrencileri bir meslek seçmeye veya bir üst okula hazırlar. Tam olarak çocukların nasıl hazırlandığını sınıf öğretmenlerine sorunuz.

MESLEK DANIŞMANLIK MERKEZİ NASIL YARDIMCI OLUR?

Meslek Danışmanlık Merkezi (BIZ), tüm meslekler ve öğrenimle ilgili bilgiler sunar. Ayrıca öğrenciler bu merkezlerden ücretsiz danışmanlık hizmeti alabilirler.

PEKİ GENÇLER NELER YAPMAK ZORUNDA?

DESTEK ARAMAK VE YARDIM ALMAK

Linda Polymekanikçi olmak istemektedir. Fakat baba; "bizim kültürümüzde, kadınlar erkek işinde çalışmazlar" der. Polymekanikçi olarak meslek eğitiminin dördüncü yılında olan kardeşi de aynı düşüncededir. Bunun iyi birşey olmadığını söyler. "Sen gün boyu sadece erkeklerle birlikte çalışacaksın, bu senin de hoşuna gitmez. Orda iki laf edebileceğin hiç kimse yok. Ordakilerin seni kabullenmeleri için, onların hepsinden daha başarılı olmalısın. Bunu ne demek olduğunu biliyorum. Çünkü bizde de bir kadın oto mekanikçi olmak için meslek eğitimi yapıyor" der.

Tüm bu itirazlara rağmen Linda, bir haftalık staj için bir firmaya başvurur. Bir haftalık stajdan sonra, "babam ve abim bir konuda haklıymış, firmada benden başka kadın yok ama benim için farketmez. Çünkü; makinayla, metalle çalışmak hoşuma gidiyor. Ben Polymekanikçi olmak istiyorum. Eğer ailem bana destek olursa, ben bunu başarabilirim" der.

MESLEKLERİ TANIMAK

Ne gibi meslekler var? Orada neler yapılır? Hangi konularda başarılı olmak lazım?

- ✓ Meslek Danışmanlık Merkezinden (BIZ) bilgi almak. Çeşitli mesleklere ait yazılı ve görsel dokümanları incelemek.
- ✓ Meslek Danışmanlık Merkezinden bir uzmanla görüşmek.
- ✓ Mesleklerin sergilendiği ve karşılaştırıldığı fuarları ziyaret etmek.
- ✓ Stajlar (Schnupperlehre) yapmak.

KENDİ KENDİNİ TANIMAK VE BİR MESLEK VEYA OKUL SEÇMEK

Okul da hangi konularda başarılıyım? Boş zamanlarımda ne yapmaktan hoşlanıyorum ve ailemden neler öğrendim? Örneğin; çeşitli dilleri konuşmak, ev aletlerini tamir etmek, çocuklara bakmak, alış-veriş gibi. Hangi meslek yada okul bana uygun?

- ✓ Aile ile meslekler hakkında konuşmak, hangi mesleğin daha uygun olduğunu sormak.
- ✓ Öğretmene almanca , fransızca, matematik gibi derslerde yeterli olup olmadığını, hangi konularda yetersiz olduğunu sormak. 9. yada 10. sınıftan sonraki öğrenimime kendimi nasıl hazırlayabilirim?
- ✓ Meslek Danışmanlık Merkezinden bir randevu alıp, öğrenmek istediğin meslek için yeteri kadar hazır olup olmadığını, değilse bunu nasıl giderebileceğini sormak.
- ✓ 1-2 Alternatifi olan uygun bir meslek seçmek yada bir üst okul konusunda karar vermek.

”BİLMEK AYIP DEĞİL, SORMAMAK AYIP” SORARAK ÖĞRENMEK

İsviçre’ ye geldikten kısa bir süre sonra öğrenimini Sekundar da (Sek C) sürdüren Doğan’a, okul derecesinin yetersiz olmasına rağmen Kimya Laborantı meslek eğitimi için başvurduğu firma, ona ancak çıraklık eğitimi için imkan verebileceklerini bildirir. Doğan’ın ailesi de, onun bu teklifi kabul edip, en azından bir iş sahibi olmasını istemektedirler. Ama, ”ben daha iyi bir meslek yapabileceğimi biliyorum” diye düşünmektedir Doğan. Evde uzun tartışmalardan sonra Doğan tekrar şirket yetkilileri ile görüşüp, kimya laborantı mesleki eğitimi için hangi konularda eksiklikleri olduğunu sorar. İlgili kişi Matematik ve Almanca da zayıf olduğunu söyler, Doğan’a.

Bunun üzerine ailesi Doğan’ı paralı bir özel okula gönderir. Derslerine çok iyi çalışan Doğan birkaç ay sonra meslek yapmak istediği şirketi yeni bir giriş sınavı için ikna eder. Sonuç çok iyidir ve Doğan çıraklık sözleşmesi yerine kimya laborantı meslek eğitimi için sözleşme imzalamaya hak kazanır.

BİR MESLEK EĞİTİM YERİ ARAMAK

(Kural olarak 9. sınıfın sonbaharından itibaren)

- ✓ Nerede seçtiğim mesleği yapabileceğim yer var?
- ✓ Nerede bir okula devam edebilirim?
- ✓ Meslek eğitimi yapabilmem için neler yapmak zorundayım?

İKİNCİ SEFERDE

Hayriye Yapı Ressamı olmak istiyordu. Babası ona bir arkadaşının aracılığı ile staj yapabileceği bir yer bulur. Bir haftalık stajdan sonra Mimar; ”aslında Hayriye yetenekli, fakat çok ilgisiz, hep bizim bir şeyler anlatmamızı bekledi, kendisi hiç bir şey sormadı” der. Hayriye’ nin babası hayal kırıklığına uğramıştır.

Bunu sonucunda Ev İdarecisi olarak Meslek Eğitimine başlayan Hayriye, dört çocuğun bakımından sorumludur. Çocuklarla uğraşmak hoşuna gider, fakat bir ömür boyu bu işi yapamayacağını, bir evin içerisinde çalışamayacağını farkeder. Hayriye hayalindeki mesleği yapabilmek için kendisinin çaba sarfetmesi gerektiğini anlamıştır.

Tüm cesaretini toplayarak mimar’a bir kez daha orada staj yapıp yapamayacağını sorar. Mimar kabul eder, fakat bu yıl için meslek eğitim kontenjanlarının dolu olduğunu söyler. Hayriye ikinci stajında o kadar başarılı olur ki mimar da babası ile birlikte Hayriye’ye Meslek Eğitimi yeri bulabilmesi için yardımcı olur. Hayriye şimdi Yapı Ressamlığı için meslek eğitimi yapmakta.

BİR MESLEK SEÇİMİ VEYA BİR ÜST OKULA DEVAM KARARINDA ZAMANA İHTİYAÇ VARDIR. OĞLUNUZ VE KIZINIZ SİZİN DESTEĞİNE MUHTAÇTIR.

SİZ KIZINIZA, OĞLUNUZA DESTEK OLABİLİRSİNİZ

Sizler aile olarak kızınızın yada oğlunuzun meslek seçiminde ve meslek eğitim yeri aramasında aktif olarak destek olma imkanına sahipsiniz.

OKULUN DÜZENLEDİĞİ VELİLER TOPLANTISINA KATILIN

Veliler toplantısında, meslek seçimine ve meslek eğitim yeri aramaya ilişkin çok önemli bilgiler edinebilirsiniz. İsviçre meslek seçimi sistemine ilişkin bilgiler edinerek, kızınıza, oğlunuza meslek seçiminde okulda nasıl yardım edildiğini öğrenebilirsiniz. Ayrıca bu toplantılarda çocukları meslek seçme yaşında olan diğer ailelerle bilgi alış-verişinde bulunabilirsiniz.

ÇEVRE İLİŞKİLERİNİZDEN YARARLANIN

İşyerinde, kahvede, dernekte, çevrenizde var olan ilişkilerinizi değerlendirin. Ve, her yerde kızınızın veya oğlunuzun belli bir meslek eğitim yeri aradığını anlatın. Belki birisi böyle bir imkan sunan bir yer biliyordur yada bu konuda yardımcı olabilecek birilerini tanıyorur.

CESARET VERİN

Bugünkü ekonomik ortamda bir meslek eğitimi yeri bulabilmek öyle kolay bir iş değil. Kızınız veya oğlunuz bu süreçte azimli olmayı ve inisiyatifli davranmayı öğrenmek zorundadır. Çocuğunuzun yaşamış olduğu olumlu veya olumsuz tecrübeleri onlarla paylaşın. Bir red cevabından sonra onun hayal kırıklığını anlayışla karşılayın ve başka bir yerde tekrar denemesi için ona cesaret verin.

OLUMSUZ GELEN CEVAPLARA TAKILIP KALMAYIN

Eğer kızınız veya oğlunuz her defasında başvurularına red cevabı alıyorsa, arzu ettiği mesleği bir kez daha detaylı olarak gözden geçirmelidir. Belki de oğlunuzun veya kızınızın ilgisini çekebilecek istediği mesleğe yakın fakat daha az tanınan bir meslek vardır. Kimbilir belki de böyle bir meslek eğitim yeri daha kolay bulunabilir. Meslek Danışmanlık Merkezi ile ilişki kurun. Meslek Danışmanları size, kızınız veya oğlunuz için bir çözüm bulununcaya kadar yardımcı olacaklardır.

MESLEĞE GİDEN KÖPRÜ

Kızınız veya oğlunuz, tüm çabalarına rağmen bir meslek eğitim yeri bulamayabilir yada okulda düzeltmek zorunda olduğu başarısız dersleri olabilir. Bu durumda, zorunlu temel eğitimden sonra, uygun bir meslek-hazırlık (brückenangebot) eğitimi almalı. Mesleğe giden köprü anlamına gelen ve kural olarak bir yıl süren "Brückenangebote" gençleri geliştirir ve meslek dünyasına hazırlar. Sözü edilen bu eğitim olanaklarına ilişkin Meslek Danışmanlık Merkezinden uzmanlarla görüşün. Fiatlarına ilişkin bilgi alın. Bir meslek-hazırlık eğitimi için başvuruların şubat ayı içerisinde yapılması gerektiğini unutmayın. Eğer bu arada çocuğunuz yine de bir meslek eğitim yeri bulmuş ise başvurunuzu geri çekebilirsiniz.